

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epitome Tribvnalis Sacramentalis Reverendissimi Patris Petri Marchantii

Zurmöllen, Heinrich

Neuhusii, 1677

Art. 4. De obligatione potestatis Civilis ad protegendas immunitates
Ecclesiasticas

urn:nbn:de:hbz:466:1-9734

quantum in se est, illa promovere: Ecclesiam cum omnibus bonis, juribus & privilegijs defendere, Ecclesiæ proceres & Ministros protegere. Hoc tum ex Scriptura tum ex Patribus ac Concilij historijsque clarum est: & patet ex S. August. *lib. 5. de Civitate Dei, cap. 24.* Neq̄ enim nos Christiani quosdam Imperatores ideo felices dicimus, quia vel diutius imperarunt, vel imperantes filios morte placida reliquerunt, vel hostes Reipublicæ domuerunt: sed felices eos dicimus, si suam potestatem ad Dei cultum maxime dilatandum, majestati ejus famulam faciant. Si Deum timeant, diligant, colant.

Articulus Quartus.

De obligatione Potestatis Civilis ad protegendas immunitates Ecclesiasticas.

I. **Q**UAMVIS Principatus Ecclesiasticus & politicus in Regimine disparato, nimirum Spirituali & Politico, respectivam æqualitatem habere videantur, tanquam duo ejusdem corporis capita, quorum alterum influit esse & operari Spirituales:

tuale: alterum esse & operari morale: intra terminos naturæ rationalis, nihilominus caput politicum, subjacet capiti Ecclesiastico, quia caput Politicum, ut Imperator, Rex, aut Princeps Catholicus, eo ipso quo baptizatus est, vi Baptismi Catholicæ fidei adhærere debet, juramento enim se illi adstrinxit, præter quod Imperatores & Reges singularem protectionem susceperunt, & juramento se ad defendendâ Ecclesiam, & Ecclesiæ bona, Ministros ac Immunitates, obligarunt. Variæ autem sunt Ecclesiæ exemptiones, privilegia, & immunitates, quibus à Potestate Civili, sive jure divino, sive humano, Ecclesia & Ecclesiastici sunt exempti, & quidem immunitas sive exemptio alia versatur, circa res & bona Ecclesiæ, alia circa loca, & templa, alia circa personas, quibus defendendis potestas Regia sive sæcularis obligatur.

2. Tenetur itaque potestas sæcularis, sive Regia, sive alia quæcunq; non tantum servare sed etiam defendere: omnes immunitates, privilegia, exemptiones, non tantum circa res & bona temporalia, Ecclesiæ

Ecclesiæ

clesiæ sive Ecclesiasticorum, sed etiam quæ
 loca & personas contingunt. Quia tum
 jure divino tum etiam Civili, hæc exemptio
 confirmata est. Unde in lege naturæ, Jo-
 seph accipiens in Ægypto quintam partem
 frugum pro Rege, exceptam solam decla-
 ravit terram Sacerdotalem, quasi lege di-
 vina naturali liberam ab isto onere, & in
 lege Moyfi liberi servabantur Levitæ om-
 nes, ab officijs & oneribus populi, quia
 divino cultui dedicati, ex bonis Deo dica-
 tis vivebant. Et jure moderno Ecclesia-
 stico, in Bulla Cænæ Domini fulminatur
 Excommunicatio in imponentes vectiga-
 lia, pedagia, Gabellas Ecclesiasticorum
 bonis.

3. Bona vero Ecclesiastica tripliciter
 distinguuntur: alia enim sunt, quæ dona-
 tionibus & oblationibus, foundationibus
 Pij Regum ac Principum, sive quorum-
 cunque Christi fidelium, Ecclesiæ jam in-
 corporata sunt, & à Civili jure (*ut loquun-
 tur*) amortizata, & hæc proprie dicuntur
 bona Ecclesiæ. Alia sunt quæ ad Ecclesia-
 sticos quidem pertinent, sed Ecclesiæ in-
 corpora-

corporata non sunt, nec à Civilitatis jure & oneribus liberata. Alia denique sunt: quæ usu in familia Ecclesiasticorum, quotidie pro alimentis & aliis consumuntur, & hæc non subjacent oneribus Civilibus. Bona autem Patrimonialia, & quæ Civilibus contractibus ab Ecclesiasticis acquiruntur, non sunt libera ex natura sua ab oneribus Civilibus. Quia etsi ab Ecclesiasticis possideantur, Ecclesiæ tamen vere incorporata non sunt, nec naturam Civilium bonorum exuerunt, unde cum onere Civili ad Ecclesiasticos transire censentur.

4. Possunt etiam in casu necessitatis vel magnæ utilitatis, vel calamitatis singularis, totam Regionem vel provinciam concernentis, imponi Talliæ, angariæ, vectigalia, bonis Ecclesiasticis, de facultate summi Pontificis, dummodo non fiat in fraudem, & exactiones & onera non sint ex iis, quæ in jure etiam Civili fordida habentur. Quia ipsi sunt pars reipublicæ, & in communi necessitate gravi, eorum bona & personæ æquali periculo exponi censentur, unde cum in gravi necessitate sua & proximi, li-

O

ceat

ceat sacra vasa frangere & vendere, multo magis licebit bona Ecclesiastica, in tali necessitate gravare & onerare ad solutionem justæ & rationabilis contributionis.

5. Notandum tamen, si de facultate summi pontificis & consensu Episcoporum ac Cleri impositæ sint gabellæ Ecclesiasticis bonis, illarum exactio debet fieri per personas Ecclesiasticas, ab Episcopo sive Clero deputatas, & non per sæculares. Quia sicut Ecclesiastici sunt exempti à foro civili & illius ministris in cæteris, sic & magis in exactione gabellarum.

Articulus Quintus.

De potestate seculari in Extractione Reorum confugientium ad loca Sacra.

- I. **N**ullus reus potestate sæculari ab Ecclesia extrahi potest, nisi qui de sequentibus criminibus sunt convicti.
1. Latrocinium publicum & viarum obsessio: Latrones enim publici, juxta decretum Gregorij ab immunitate excluduntur.
 2. Depopulatores agrorum sub quibus incendiarij.
 3. Qui homicidia & mutilatio-